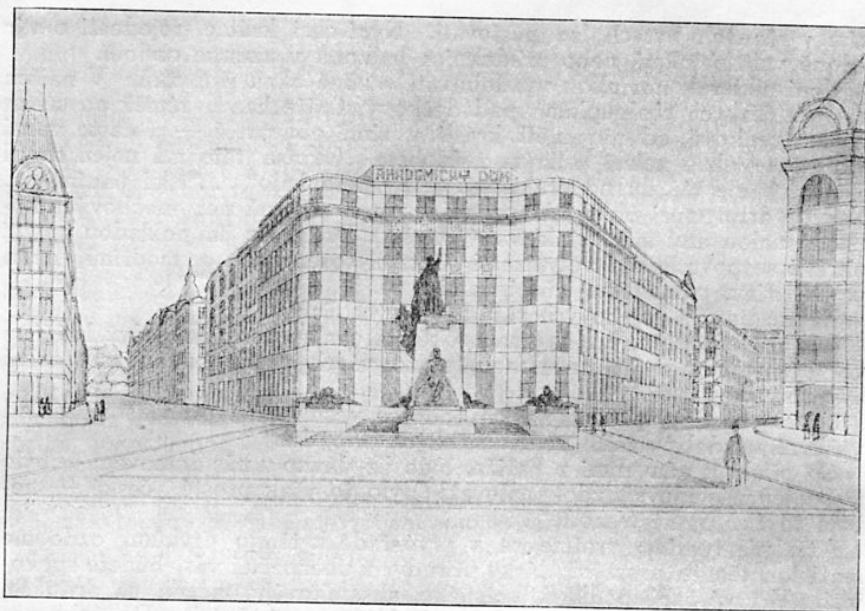

Akademický dům jest otázka sociální, organizační, representační — a v obvodu těchto otázek najdeme rysy, které stává jej přímo do ohniska starostí i našeho listu: Jde tu o byt ústředních zařízení podpůrných, osvětových a zájmových pro šest tisíc českých studentů — jde o prostředí, v němž tyto tisíce vyrůstají po celou dobu svého studia. — —

Postupujeme s idejemi krásného bytu, s hesly krásy, rozestřené po všem, co je naším umělým okolím, bojujeme za interieur bytu i ulice; za aesthe-

*) Výzdobu takovou ovšem nejméně lze doporučiti (pozn. red.).

Akademický dům. (Návrh arch. St. Sochora.)

tický komfort nejtímnějšího života i za výtvarný rámec obrovským vlnám davových projevů. Všude, kde člověk je tvůrcem prostoru, chceme položit tomuto kusu urvaného nekonečna příkaz souladu. Tento program, který ve své důslednosti činí zbytečným požitkem protivy mezi ošklivostí a krásou, který dosahuje tím slohovostí a pohání pak vyjmeněný vkus s jeho nutnou touhou po nových sensacích k vrcholům výtvarné logiky doby, jediný vede ke kulturám h o t o v ý m, cele vysloveným.

Tento program, podřizující všechny potřeby života měřítkům kultury formy, staví nás i před Akademický Dům, v jehož jídelnách má usednout denně tisíc studentů, kam jich půl druhého tisíce má docházeti za osvětou své denní četby, kam se má upnout zájem ostatních tisíců jako do sídla ústředních studentských spolků, a kde se mají scházet studenti k proklamacím svých projevů. To přikazuje důslednou účelnost a měřítko, jež by vystačilo na tyto úkoly.

V Akademickém Domě má kolovat skoro celý studentský život a několik těchto mladých let značí výchovně celou generaci.

Situace, v níž jest tato idea, vyvolává právě dnes debattu o ní. Na jedné straně způsob, jímž dosud vyhovuje se naznačeným potřebám studentského života, jest tak kompromitující, že nestojí daleko od hranice záporného účinku, na druhé straně okolnost, že zastavují se uvnitř města poslední obvody, v nichž by Akademický Dům stál v příznivém komunikačním postavení k budovám pražských vysokých škol, činí rozhodnutí o něm docela neodkladným. Dnešní Akademický Dům (ve Spálené ulici) hmotně jest krásný ovšem výsledek třicetileté práce „Spolku pro vystavení

Akademického Domu", jeho existence umožňuje aspoň jakés soustředění, ale mimo tuto určitou úsporu času pro návštěvníky Akademické Mensy, Akademické Čítárny a některých spolků jest provisoriem trapným.

Je nutno korporaci, jež učinila si tuto myšlenku svým programem, pomoci. Protektor spolku — královské hlavní město Praha s finančním ústavem té váhy jako jest Městská Spořitelna po boku — nemůže se svého zodpovědného místa v této otázce zhostiti, leč jejím rozřešením. Klub „Za Starou Prahu“ ve svém návrhu na úpravu Podskalí položil za pomník Palackého veřejnou — tedy monumentální — budovu. Za tuto veřejnou budovu navrhl přímo Akademický Dům, a to se zřetelem k určitému historickému nároku z úmluv, zahájených již před několika lety, a pro jasnou architektonickou logiku, jež by tu bezprostředním místním vztahem vyjádřila spojitost pomníku Zakladatele české historiografie — a střediskem vědeckých i národních institucí českého studentstva.

Návrh, postaviti tedy Akademický Dům za pomník Palackého, má pro nás svůj důvod v tom, že jednak bylo by spojitostí mezi brzkým postavením pomníku a nutně skoro současným dostavením náměstí zajištěno dohledné rozřešení otázky slušného prostředí studentského života a zabráněno liquidaci další celé generace se vkusem, jednak provedení návrhu by rozřešilo uspokojivě jeden architektonický problém Nové Prahy na půdě starého Podskalí. Zásady programové stavby města vykazují každé veřejné budově dobře uvážené místo, které by jí prakticky nejlépe vyhovovalo a zároveň uplatňovalo ji v okolí. Veřejná budova jest předurčena pro určitou ovládající situaci a již svým účelem vyňata ze shluku činžáků. Praktické důvody ji vždy vysunují do popředí, ke komunikačním čarám a správná architektonická logika vždy jí dá odlišný vnější výraz. Tento důvod jest s to vítězně uhájiti Akademickému Domu navržené staveniště. Tíhou poměrů, vinou kompromisů a oportunistu přišli jsme o jednotnou universitu, proto jest třeba hájiti a uhájiti Praze Akademický Dům, důstojný své veliké jednotčí myšlenky. V něm jest kus o b s a ž n é a nutné reprezentace hlavního našeho města. Praha Stará jest jednotnou krásnou výtvarnou myšlenkou minulosti. Dnes jest doba, abychom architektonicky koncipovali svoji myšlenku příští Prahy. Akademický Dům stojí v řetězu jejich otázek.